

Deze nota betreft het thema 'peilbeheer'

Met peilbeheer beheren wij het oppervlaktewater in onze polders. Elk peilvak heeft een eigen peil en aan- en afvoer. Hiernaast is het systeem zo ingericht dat het peil ook kan worden gehandhaafd. Maatregelen worden in een gebiedsproces afgestemd en opgenomen in bijvoorbeeld een watergebiedsplan.

VV-besluitnota

Registratienummer:
19.074581

Besluit in de Houtrakpolder

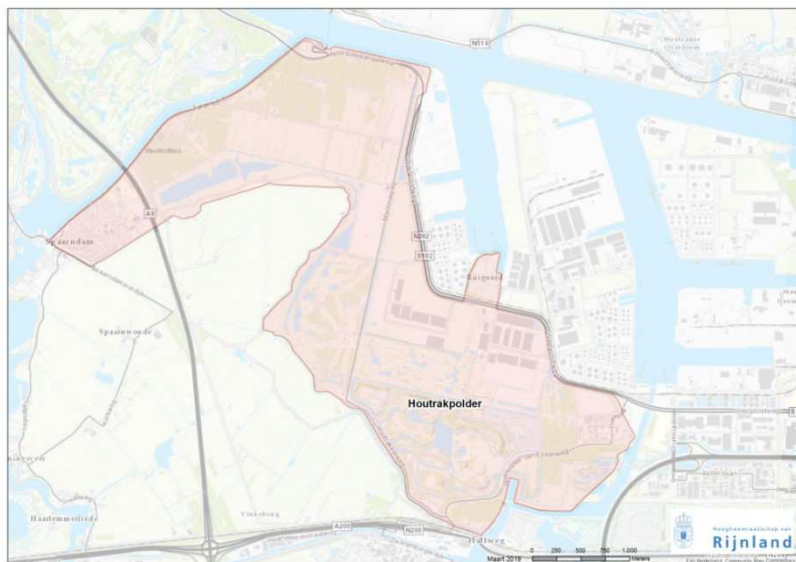
1. De peilen aan te passen aan de actuele landgebruiksfuncties agrarisch, natuur, bebouwing, recreatie.
2. De kans op wateroverlast te verminderen.
3. De waterkwaliteit te verbeteren.
4. Het peilbesluit Houtrakpolder (bijlage I) vast te stellen.
5. De Nota van beantwoording Houtrakpolder (bijlage II) vast te stellen.

Context

Het peilbesluit Houtrakpolder is onderdeel van het Watergebiedsplan Spaarnwoude. De Houtrakpolder ligt ten zuiden van het Noordzeekanaal (zie figuur 1) en is met voornamelijk gras en bos in gebruik voor recreatie en natuur. In het westen van de polder ligt een deel van Spaarndam, terwijl aan de oostkant bedrijventerreinen liggen. De hoofdwatervgangen vormen het KRW-lichaam Vaarten Houtrakpolder. Hiervoor worden, los van dit watergebiedsplan, verbetermaatregelen voorgesteld voor de waterkwaliteit. Naar verwachting worden deze in de loop van 2020 voorgelegd.

Eerdere besluitvorming

In 2017 heeft er al een ontwerp peilbesluit Houtrakpolder ter inzage gelegen. Naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen en ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied is besloten om het ontwerp aan te passen en opnieuw de bestuurlijke procedure te volgen.

Figuur 1 Overzicht ligging Houtrakpolder

Het voorliggende ontwerp-peilbesluit is vrijgegeven voor ter inzagelegging in de D&H vergadering van 14 mei 2019 en ter consultatie in de commissie Voldoende Water op 19 juni 2019 behandeld. Het ontwerp-peilbesluit is gepubliceerd op 11 juli 2019 en (gerectificeerd) op 5 augustus 2019.

Vervolgproces

Via een projectplanprocedure wordt het maatregelpakket ter inzage gelegd. Volgens planning gebeurt dit eind 2019.

Argumenten

1.1. Met dit voorstel sluiten de peilen aan bij het actuele gebruik

Het gebied heeft verschillende functies. Met het peilvoorstel faciliteren we deze functies zo goed mogelijk (rekening houdend met de gebiedskenmerken zoals maaiveldhoogteverschillen, aanwezigheid van meerdere functies in één peilgebied, natuurwaarden en bodemdaling). Dit gebeurt enerzijds door een wijziging van de indeling van de peilgebieden en anderzijds door een wijziging van de waterpeilen. Zo krijgen drie peilgebieden een flexibel peil en drie peilgebieden hadden een zomer en winterpeil maar krijgen een vast peil. In één van deze peilgebieden wordt het peil verhoogd om stankoverlast tegen te gaan. In een viertal andere peilgebieden verhogen we het waterpeil licht, terwijl we in één peilvak het waterpeil licht verlagen om grondwateroverlast tegen te gaan. Ook staan we in een groot gebied hoogwaterzones toe. Zie bijlage 1 voor een compleet overzicht.

1.2. Bodemdaling wordt geremd in het grootste deel van de polder.

In de meeste peilgebieden wordt de aanwezige maaiveldddaling niet gevolgd met het peil, waardoor de drooglegging afneemt en daarmee de maaiveldaling. Alleen in een stukje stedelijk gebied wordt het peil verlaagd op aandringen van de omgeving. Aangezien hier een kleilaag in de bodem aanwezig is, wordt het onderliggende veen 'beschermd' tegen oxidatie en zal de grotere drooglegging niet leiden tot versnelde bodemdaling.

1.3. Er is rekening gehouden met wensen uit het gebied.

Er is overleg gevoerd met onder andere de Port of Amsterdam, gemeente Amsterdam, Staatsbosbeheer en recreatieschap Spaarnwoude. De gemeente Haarlemmermeer en de provincie Noord-Holland zijn op de hoogte van dit peilbesluit. De zienswijzen van Staatsbosbeheer en een particulier zijn waar mogelijk verwerkt (zie Nota van beantwoording).

2.1 Knelpunten in de afvoer worden verbeterd.

Het gebied voldeed al aan de normen voor wateroverlast. De te nemen maatregelen richten zich op het opheffen van hydraulische knelpunten in het watersysteem. Zo wordt de waterberging beter benut en de waterafvoer verbeterd. Zie bijlage 2 voor het maatregelpakket.

3.1 De waterkwaliteit wordt verbeterd.

We nemen na goed overleg met Port of Amsterdam en Staatsbosbeheer maatregelen die de waterkwaliteit positief beïnvloeden. Het peilvoorstel bevat flexibel peil in meerdere peilgebieden, onder andere ten bate van brakke natuur.

Na een succesvolle proef met verhoogd peil (om stank te verminderen en waterkwaliteit te verbeteren) wordt in Spaarndam het peil verhoogd. Ook worden duikers verbreed, ten gunste van de waterloop én waterkwaliteit. Zie bijlage 2 voor het maatregelpakket.

1-4 Dit is een goede balans tussen kosten en baten

De totale kosten van de maatregelen uit dit watergebiedsplan zijn opgenomen in de Programmabegroting 2020 en via de SSK systematiek geraamd op € 410.000,00 (inclusief alle opslagen). De bekostiging van de maatregelen vindt, na vaststelling door VV in november 2019 plaats uit het WGP clusterkrediet. (onder voorbehoud van vaststelling)

4.1 Het vaststellen en herzien van peilbesluiten is wettelijk verplicht

Met het vaststellen van dit peilbesluit beschikt Rijnland over een actueel peilbesluit voor dit gebied conform de verplichting uit artikel 4.5 van de Waterverordening Rijnland en hebben de ingelanden rechtszekerheid over het peilbeheer.

4.2 De ingebrachte zienswijze leiden niet tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit

Er zijn drie zienswijzen ingebracht: één van een particulier en twee van Staatsbosbeheer. Deze hebben niet geleid tot aanpassingen in het peilvoorstel. Wel hebben ze geleid tot aanpassing van enkele maatregelen. Zo wordt de watergang langs de Ringweg in Spaarndam opnieuw gegraven.

5.1 De VV stelt de nota van beantwoording vast

De nota van beantwoording is goedgekeurd door D&H en is pas definitief ná vaststelling door de VV. De indieners van de zienswijzen ontvangen pas na vaststelling deze nota. Zij zijn wél op de hoogte dat de nota op de agenda staat van de VV.

Risico's

1.1 De maatregelen zijn niet uitvoerbaar door weerstand uit omgeving

De maatregelen zijn tot stand gekomen in overleg met de betrokken belanghebbenden. Er kunnen echter nog zienswijzen ingediend worden op het projectplan. Dit risico wordt als klein ingeschat, omdat de maatregelen op haalbaarheid gecontroleerd zijn bij de relevante belanghebbenden en de maatregelen een beperkte ruimtelijke impact hebben.

1.2 De uitvoering van de voorgestelde maatregelen pakken in de praktijk anders uit

Op dit moment is nog niet zeker of de maatregelen zó worden uitgevoerd als beschreven in bijlage 2. Dit risico wordt laag ingeschat.

Bijlagen:

1. Overzicht van de voorgestelde peilen en effecten
2. Overzicht van de opgestelde maatregelen

Aparte bijlagen:

- I. VV-peilbesluit, inclusief kaart
- II. Nota van beantwoording zienswijzen peilbesluit Houtrakpolder

BIJLAGE 1 Peilvoorstel Houtrakpolder

Tabel 1 Peilgebieden Houtrakpolder zomer- en winterpeil

Peilgebied	Opp. [ha]	Peilbesluitpeil [m NAP]		Peilvoorstel [m NAP]		Mediane mv- hoogte [m NAP]	Drooglegging peilvoorstel Zomer [m]
		zomer	winter	zomer	winter		
GH-080.00 Polderboezem	327	-4,32	-4,47	-4,32	-4,47	-2,63	1,69

Tabel 2 Peilgebieden Houtrakpolder vast peil

Peilgebied	Opp. [ha]	Peilbesluitpeil [m NAP] Vast peil	Peilvoorstel [m NAP] Vast peil	Mediane mv-hoogte [m NAP]	Drooglegging peilvoorstel [m]
GH-080.01 Noorderbos	105	-4,22	-4,22	-2,82	1,40
GH-080.02.1 Spaarnwoude/Houtrak	213	-4,17	-4,17	-2,80	1,37
GH-080.02.3 Heijning	40	-4,17/-3,17*	-2,82	-1,38	1,44
GH-080.04 Ruigoord	16	-3,02	-3,15	-1,45	1,70
GH-080.05 Atlaspark	111	-2,32	-2,32	-0,95	1,37
GH-080.07 Golfbaan Houtrak	96	-4,17	-4,10	-2,58	1,52
GH-080.11.1 Houtrakkerbeemden	2	-4,38/-2,16*	-4,32	-2,40	1,92
GH-080.11.2 Houtrakkerbeemden	23	-4,38/-2,16*	-3,65	-1,70	1,95
GH-080.13.1 Spaarndam	2	-3,58	-3,54	-2,60	0,94
GH-080.13.2 Spaarndam	1	-3,58	-2,90	-1,25	1,65
GH-080.13.3 Spaarndam	7	-2,52	-2,52	-1,50	1,02
GH-080.13.4 Spaarndam	7	-2,06	-2,13	-0,80	1,33
GH-080.14 Spaarndam	30	-4,22	-4,22	-1,66	2,56

*: boven- en ondergrens flexibel peil

Tabel 3 Peilgebieden Houtrakpolder flexibel peil

Peilgebied	Opp. [ha]	Peilbesluitpeil [m NAP]		Peilvoorstel [m NAP]		Mediane mv- hoogte [m NAP]	Drooglegging peilvoorstel [m]	
		zomer	winter	min	max		min	max
GH-080.02.2 Geuzenbos	42	-4,17	-3,17	n.v.t.	-3,17	-2,87**	n.v.t.	0,39
GH-080.06 Atlaspark	58	-2,32	-2,32	n.v.t.	-0,4	1,04	n.v.t.	1,44
GH-080.12 Houtrakkerbeemden	23	-3,12	-3,02	-3,15	-3,00	-2,51	0,64	0,49

** : maaiveld loopt af, peil varieert met maaiveld

Zie de bijlage bij het bijbehorende VV-besluit voor de kaart met peilgebieden.

In onderstaande tabel zijn de effecten van het peilvoorstel weergegeven.

Tabel 4 Effecten van het peilvoorstel

Effecten op het watersysteem	+	In peilgebied GH-080.13.4 komt door de peilverlaging iets meer berging in zowel bodem als open water beschikbaar, waardoor de inundatiekansen afnemen. Ook worden maatregelen getroffen voor een betere afvoer van overtollig water. Ook krijgt GH-080.02.3 een betere afwateringsroute. Daarnaast krijgen we meer sturingsmogelijkheden met nieuwe (automatische) stuwen.
Uitstralingseffecten grondwater	+-	De grondwaterstanden zullen in peilgebieden waar niks aan het peil veranderd niet noemenswaardig veranderen, door het aanwezige slotenpatroon in de naastgelegen peilgebieden. De aanwezige 'ringsloten' vangen de effecten af.
Waterkwaliteit	+	Het peilvoorstel heeft een positief effect op de waterkwaliteit, aangezien met zowel het flexibele peil als de mogelijkheid voor peilafwijkingen de optimale condities worden gecreëerd voor de vastgestelde natuurdoeltypen.
Landbouw	?	Er is geen landbouw aanwezig in de polder, dus er is geen effect voor agrarisch gebruik.
Natuur	+-	Een deel van de polder maakt deel uit van het Nederlands Natuur Netwerk. De voorgestelde peilen passen bij de natuurdoeltypen in dit gebied, of zijn daar middels peilafwijkingen in te stellen.
Archeologie en cultuurhist. waarden	+-	In peilgebied GH-080.13.4 vindt peilverlaging plaats. Aangezien de bodem klei bevat, zullen de grondwaterstanden maar licht dalen. De effecten op archeologie zijn dan ook verwaarloosbaar. In peilgebied GH-080.04 blijven peilafwijking (hoogwaterzones) aanwezig, waardoor de peilverlaging geen noemenswaardig effect heeft.
Landschap	+-	Het peilvoorstel heeft geen effect op het landschap. De landschappelijke waarden blijven bestaan.
Bebouwing	+-	We verwachten geen effecten op de bebouwing, omdat de peilen vrijwel ongewijzigd blijven. In peilgebied GH-080.13.4 vindt peilverlaging plaats. Aangezien de bodem klei bevat, zullen de grondwaterstanden maar licht dalen.
Financiële belangen	?	We verwachten geen extra of verminderde opbrengst in de peilgebieden, aangezien er weinig verandert en een groot deel van de polder als natuurgebied fungeert.
Bodemdaling	+	Het effect van het peilvoorstel op bodemdaling positief. In de meeste peilgebieden wordt de aanwezige maaiveldaling niet gevolgd met het peil, waardoor de drooglegging afneemt en daarmee de maaiveldaling. In peilgebied GH-080.13.4 is er slechts weinig veen op zekere diepte aanwezig is. Het veen blijft daardoor nat en zal weinig extra oxideren.

Legenda:

- ++: groot positief effect
- +: matig positief effect
- +-: neutraal effect
- : matig negatief effect
- : groot negatief effect

Toelichting op het peilbesluit

Voor meer informatie en kaart zie toelichting op het peilbesluit, [hier](#) op de site van Rijnland.

BIJLAGE 2 Overzicht maatregelen

Maatregelen

De volgende maatregelen worden voorgesteld om knelpunten te verhelpen en het peilbeheer te optimaliseren:

1. Wateroverlast/Peilbeheer
 - a. Plaatsen van een regelbare stuw tussen GH-080.2.2 en GH-080.2.1 (HR-06);
 - b. Vervangen stuw door een regelbare stuw (HR-12);
2. Wateroverlast (hydraulisch)/Waterkwaliteit:
 - a. Watergang opwaarderen tot hoofdwatgang (HR-05), duiker 306-033-00012 vergroten (HR-04) en hoofdwatgang afwaarderen (HR-07) om de hoofdafvoer van peilgebied GH-080.02.2 te wijzigen en het natuurlijke verloop van het peil en de waterkwaliteit te verbeteren;
 - b. Opwaarderen van watergangen tot hoofdwatgang (HR-11);
 - c. Vergroten duikers (HR-13 en 14);
 - d. Op diepte en breedte brengen van de overige watergang bij de Ringweg (en opname in de Legger. Hiermee wordt een goede afwatering van kwelwater en overtollig hemelwater mogelijk (HR-23);
 - e. Onderzoeken mogelijkheid nieuwe inlaat vanuit de Inlaagpolder in plaats van inlaatgemaal Spaarndam-Oost (HR-17);
3. Peilbeheer:
 - a. Peilgebiedsgrenzen aanpassen en nieuwe peilen instellen (zie peilvoorstelkaart) en vergunningen regelen voor bestaande hoogwatervoorzieningen;
 - b. Vervangen stuw bij GH-080.01 (HR-02);
 - c. Open zetten duiker (HR-08) en afsluiten duiker (HR-09) om de peilgebiedsgrenzen te herstellen tussen GH-080.02.1 en GH-080.02.2;
 - d. Afsluiten duiker (HR-10) om de peilgebiedsgrenzen te herstellen tussen GH-080.00 en GH-080.14;
 - e. Dichtzetten duiker (HR-15) om een scheiding tussen GH-080.2.2 en GH-080.02.3 te realiseren;
 - f. Realiseren dichte peilscheiding tussen peilvak GH-080.00 en GH-080.01. Het betreft het dicht zetten van duikers 306-033-00460 (HR-19 en 20), beiden onder de Noorderweg door. Ook controleren we hier op andere ongewenste verbindingen.
 - g. Plaatsen 8 peilschalen
 - h. Twee duikers dicht maken die door de peilgrens steken.
4. Overig:
 - a. Uitzoeken of er een inlaat op het Heining-terrein aanwezig is (HR-18);

